

Да се, којим случајем, у Њујорку или Вашингтону направи воштани музеј пријатеља Америке, најмање три спрата би заузели освједочени и доказани диктатори чији су сурови режими убили, протерали и обесправили неколико милиона људи широм свијета. Наравно, под условом да их Американци признају за пријатеље што је мало вјероватно, јер су их се, у међувремену, одrekli или никада и нису јавно објелоданили њихово противприродно пријатељство.

Осим уставних диктатора, који су устоличавани након намјештених избора, пребројавањем гласова из гласачких кутија, а које се одигравало под будним оком војне хунте, Американци су склапали пријатељства и са традиционалним диктаторима, који су на власт долазили путем крвавих државних удара. Уз помоћ ЦИА-е, која је наоружавала и војно обучавала приватне војске самозваних генерала, рушене су власти изабране од народа и увођене немилосрдне диктатуре, које су, у неким случајевима, резултовале погромом цјелокупног становништва на одређеном простору.

Није сваки диктатор могао да буде амерички пријатељ. Залог за пријатељство у вријеме хладног рата био је антикомунизам, а касније подржавање америчких стратешких интереса у свијету и слободан приступ њиховим пословно-финансијским терапијама, које су се сводиле на пуко искориштавање природних богатстава и економско обогађење земље диктатора.

Сви су амерички диктатори били, или су још увијек, богати и богате се док се привреда њихових земаља погоршава и већина њиховог народа живи у сиромаштву. Неке су долари из америчког пореза и зајмова уз подршку САД учинили билионерима, док су други међународни трговци дрогом, који се налазе на платном списку ЦИА-е. Навешћу само неке.

Иди Амин

(Генерал и предсједник Уганде 1971-1979)

Подофицир британске војске, привукао је пажњу својих претпостављених због ефикасног управљања концентрационим логорима у Кенији током Мау Мау побуне педесетих година прошлог вијека, гдје је добио назив „Давилац“. Британци су га изабрали да замијени изабрану владу Уганде ударом 1971. године, због лојалности Британији и изразито антикомунистичког става. Нечовјечно је поступао са својим народом, уз аминовање САД и Велике Британије. Убијао је пријатеље, свештенике, војнике, обичне људе, а ЦИА и Мосад су обучавали његове трупе. Кад је изгубио подршку америчких и британских пријатеља бјежи у Саудијску Арабију гдје се данас бави повртларством.

Фулгенсио Батиста

(Предсједник Кубе 1940-1944 и 1952-1959)

Наредник кубанске војске, први пут дошао на власт ударом 1932. године. Био је одабран од стране предсједника Рузвелта за сузбијање љевичара који су свргнули

силника Макадоа. Владао је неколико година, потом отишао у Мајами, да би се вратио 1952. године када учествује у још једном удару, против изабраног предсједника Карлоса Сокараса. Ајзенхауер је признао Батистин режим, а он широкогрудно отворио врата Американцима и њиховим пословним интересима на Куби. Шеф мафије Мајер Ленски претворио је Кубу у велику коцкарницу и користио као транзит у међународној трговини дрогом. После неуспјелог Кастроовог устанка из 1953. године, Батиста врши одмазду, прогони „субверзивне“ елементе, отпушта људе са посла. Водови смрти муче и убијају на хиљаде „комуниста“. Упркос томе, остаје пријатељ САД и Ајзенхауера све до краја своје страховладе, до 1959. године, када га Фидел Кастро коначно скида са власти.

П. В. Бота

(Предсједник Јужноафричке Републике 1984-1989, предсједник владе 1978-1984)

За вријеме првог предсједничког раздобља П. В. Боте, бивши министар одбране

промјенио је структуру власти, дајући војсци и полицији велика овлаштења. Влада САД тихо је подржавале режим ЈАР-е с политиком расне дискриминације, упркос бојкота УН и напора Конгреса да смањи америчке инвестиције у ту државу. Када се Португал повукао из својих колонија у Мозамбику и Анголи, Бота је, тврдећи да жели ојачати капитализам на континенту, финансирао Мозамбички национални отпор (МНР) против народне владе те земље. Чланови МНР обучавани у ЈАР-и, одсијецао су уши, носеве и удове цивилима, убијали и силовали жене. Бота се повукао са власти такође после удара, који није био државни, него мождани.

Генерал Умберто Бранко

(Предсједник Бразила 1964-1967)

Почетком шездесетих година, бразилски предсједник Жоао Гоуларт настоји да тргује са комунистичким државама, подржава раднички покрет и ограничава профите које мултинационалне компаније могу изнијети из земље. Наравно да је ово било неприхватљиво за САД и оне 1964. године учествују у обарању Гоуларта са власти које је спровео генерал Умберто Бранко. Бранков режим био је кратак, али бруталан. Синдикати су забрањени, критиковање предсједника постало противзаконито, а хиљаде оних за које се сумњало да су комунисти, укључујући и дјецу, били су ухапшени и мучени. Као у Парагвају, Аргентини и Боливији, земљу су отели од домородачких Индијанаца, а њихова култура је уништена. Бразил је у раздобљу владавине генерала Бранка остварио везе са Свјетском антикомунистичком лигом и помогао генералу Видели у његовом преузимању власти у Аргентини.

Чанг Кај-Шек

(Предсједник Тајвана и предсједник владе Тајвана у размаку 1930-1975)

У грађанском рату који је вођен између Маових комуниста и Чангових националиста, САД су стале на страну Чанг Кај-Шека. Омрзнут због своје окрутности, корупције и декадентности, Чанг није уживао подршку народа. Читаве дивизије војске националиста дезертирале су и побјегле на оток Формозу (Тајван). Када је дошао тамо, Чанг Кај-Шек је завео страховладу, наметнуо сурови режим становништву, али су због почетка корејског

рата и антикомунистичке хистерије Макартијеве ере, САД дале подршку Чангу и изјавили да мали оток представља стварну власт Кине. Кај-Шек је заузврат дозволио члановима WACL (Свјетска антикомунистичка лига) да користе једну тамошњу војну академију за обучавање војника за латиноамеричке војне ударе. Картер је покушао да прекине везе са WACL, али су оне обновљене у вријеме Роналда Регана, који је од њих добио паре за предсједничку кампању. За вријеме његовог мандата, WACL је била умијешана у обуку и снабдијевање контраша у Аргентини и Тајвану. Чанг Кај-Шек је умро 1975. године.

Роберто Кордова

(Предсједник Хондураса 1981-1986)

Хондурас је био прва „банана република“ и његова историја уско је повезана са историјом компаније United Fruit Company, која је трговала воћем и имала јак и дуг утицај на привредни и политички развој неколико латиноамеричких земаља.

Када је 1979. године Антонио Сомоза срушен у Никарагви, Хондурас добива нови надимак: „Пентагонова Република“. У то вријеме, добива велику финансијску помоћ од САД, која до 1985. године, свеукупно износи око 231 милиона америчких долара. Помоћ је добивана првенствено због тога што је предсједник Кордова дозволио да Хондурас постане центар за обуку никарагванских контраша које је финансирао САД. Кордова је блиско сарађивао и са уругвајским генералом Алварезом, кога су такође подржавале САД. Алварез је основао специјални „ударни вод“ Кобре, чији су специјалци вршили страховите злочине, свлачили и везивали своје жртве и бацали их у јаме. Алвареза је срушила војска 1984. године, а Кордова је због веза са њим изгубио изборе. Активности војска и америчка помоћ Хондураса настављена је и даље.

Краљ Фахд Бин Абдул Азиз

(Краљ Саудијске Арабије 1982-2005)

Апсолутни монарх краљевине Саудијске Арабије подржаван од стране САД, као и његов наследник краљ Абдулах. Династија која са двијехиљаде краљевих сродника влада жељезном шаком средњовјековног феудализма има апсолутну власт над становништвом. Мучење је уобичајна појава као и ампутирање удова, извршења смртних казни вјешањем су јавна, а прељуба жене се кажњава смрћу каменовањем. У затворима држе стотине Сунита, који чине већину међу муслиманима и који су им главна опозиција. САД и друге западне демократије подржавају Саудијску Арабију због огромног богатства нафте, њене прозападне оријентације и антифундаменталистичког става краљевске породице.

Генерал Франциско Франко

(Предсједник Шпаније 1939-1973)

Војну каријеру градио је борећи се у колонијалним ратовима у Африци. Као непоколебљиви конзервативац доведен је до бјеснила када је Републикански савез социјалиста, марксиста и либерала освојио прве слободне изборе 1936. године. Одлучио је да преузме власт на силу и кренуо у грађански рат у којем је на почетку губио, али је, уз војну подршку Хитлера, Мусолинија и америчких корпорација које су подржавале Хитлера, успио да сломи отпор Републике и насилно преузме власт која је трајала преко тридесет година. Пресудну улогу у Франковој побједи имали су Форд и Џенерал Моторс, који су му испоручили око 12.000 камиона. Франко је у Шпанији заузео диктатуру. Све политичке странке и раднички синдикати били су забрањени, књиге су спаљиване, а дисиденти мучени и smakнути. Међународна заједница бојкотовала је Франкову Шпанију, али су САД Франка сматрале савезником у хладном рату и улагале милионе у његову земљу.

Фердинанд Маркос

(Предсједник Филипина 1965 -1986)

За вријеме владавине Фердинанда Маркоса, национални дуг Филипина порастао је од 2 билиона на 30 билиона америчких долара, али су зато америчке корпорације напредовале, што можда објашњава зашто САД нису протествовале против Маркосовог

наметања пријеког суда 1972. године. Картерова администрација измамила је зајам од 88 милиона долара од Свјетске банке за Маркоса, повећала му војну помоћ за 300% и звала га „меки диктатор“. То што су Маркосовим противницима лупане главе од зидове, паљене гениталије и стидне длаке, што су тучени тољагама, флашама и кундацима и што су се до краја 1977. године војне снаге учетворостручиле, а преко 60 хиљада Филипинаца ухапшено из политичких разлога, није сметало Џорџу Бушу да похвали Маркоса за његову „оданост демократским принципима и демократским процесима“. Маркоса су 1986. године збацили присталице Корасон Акино, а Имелда и Маркос су побјегли на Хаваје. Маркос је умро 1989. године.

Максимилиано Хернандез Мартинез

(Генерал и предсједник Ел Салвадора 1931-1944)

Генерал Мартинез помогао се власти у удару 1931. године, а већ следеће године покренуо антикомунистичку чистку. У масакрима који су слиједили убијено је око 40.000 сељака, у потпуности је избрисана индијанска култура те земље. Пошто шест седмица касније није успио устанак који је организовао оснивач Комунистичке партије Ел Салвадора Фарабундо Марти, успиједила је крвава одмазда генерала Мартинеза. Цесте и канализационе јаме биле су прекривене тијелима. Из хотела су извлачени људи са плавом косом и убијани као сумњиви Руси. Многи су смакнути, а онда угурани у масовне гробнице које су морали сами ископати. Амерички ратни бродови били су стационирани близу обале, спремни да пошаљу маринце како би помогли генералу у случају да наиђе на озбиљнији отпор. Мартинез је истјеран из земље 1944. године.

Мобуту Сесе Секо

(Предсједник Заира 1965-1997)

Америчким компанијама које су имале контролу над кобалтом, бакром и дијамантима Заира, никако није одговарало што се први изабрани предсједник Заира (у то вријеме, 1961. године, то је била Република Конго), Патрис Лумумба приближава социјализму. Ангажована је ЦИА, која је организовала атентат у којем је убијен предсједник који је изабран вољом народа. На његово мјесто дошао је Мобуту Сесе Секо, који је од 1965.

године постао главни човјек САД-а у централној Африци. Мобуту се енормно богатио на рачун економије и експлоатације ресурса своје земље. Једна од најбогатијих земаља у региону Заир се налази на петом мјесту по сиромаштву. Сесе Секо поражен од стране побуњеничког покрета Лорена Кабиле бјежи у Мароко и тамо умире 1977. године.

Генерал Мануел Норијега

(Шеф одбрамбених снага Панаме 1984 -1990)

Бивши шеф тајне полиције Панаме и оперативац ЦИА-е Мануел Норијега постаје 1983. год. врховни командант Националне гарде и следећих шест година практично влада Панамом имајући већу власт од председника. Био је на платном списку ЦИЈА-е још у вријеме када је њен директор био Џорџ Буш. Сто хиљада долара била је његова годишња плата. Пријатељство се наставило чак и након што је Норијегино трговање дрогом 1975.год. открила ДЕА (Управа за сузбијање дрога у САД). За вријеме Регановог мандата, Норијега је сарађивао са Американцима на тајним акцијама против Никарагве, обучавањем контраша и осигуравајући мјеста за претовар за операције које је организовала ЦИА, а које су се односиле на наоружавање контраша и слање кокаина у САД. Пошто је одбио да подржи америчку инвазију на Нигарагву долази у немилост бивших пријатеља. Одговор је био инвазија Панаме 1989.год. након што је Норијега поништио Панамске изборе. САД су успоставили режим сличан Норијегином, а он је потражио азил у дипломатској мисији Ватикана, али се након неколико дана предао америчкој војсци. Изведен је пред суд у Мајамију и под оптужбама за трговање дрогом осуђен на 40 година затвора.

Тургут Озал

(Председник владе Турске 1983-1989 и председник Турске 1989-1993)

Тургут Озал изабран је за председника владе након неколико година круте војне власти, али се његовим доласком на власт ништа није промјенило. Настављени су прогони и мучења политичких противника, а без обзира на жестоку репресију, америчко-турски односи остају срдаци. Упркос кршењима људских права, Турска је пријатељ Америке, прије свега зато што је једна од Цијиних кључних прислушничких

положаја на совјетској граници. Године 1987. год. Турска је била трећи највећи прималац америчке помоћи.

Мухамед Реза Пахлави

(Шах Ирана 1941-1979)

ЦИА је 1953. год радила пуном паром. Припремала је удар у Гватемали и обарала љевичарску владу др Мосадика, који се противио великим овлаштељима шаха и судјеловању страног капитала у иранској нафтној индустрији. Шах Реза се склонио у Италију, али се после интервенције војске, која му је пружила подршку, вратио у земљу и оборио Мосадика са власти. У преврату је ухапшено и убијено неколико хиљада људи. За вријеме регионалних избора 1954. године, шахови су агенти напали вјерску школу и са крова у смрт бацили стотине ученика. Шах је наставио да учвршћује власт страхом и мучењем. Његова тајна полицијска агенција САВАК, створена је 1957. године и њом је управљала ЦИА. САВАК-ове методе мучења укључивале су електро шокове, бичевање, сипање кипуће воде у дебело цријево, везање утега за тестисе, чупање зуби и ноктију. Иран је под шахом постао одан амерички савезник и база за шпијунске операције на граници Совјетског Савеза.

Свргнут је у револуцији 1978, а власт је преузео фундаменталистички војни вођа Ајатолах Хомеини.

Георгиос Пападопулос

(Предсједник владе Грчке 1967-1973, самопрокламовани предсједник 1973)

Када је амерички предсједник Линдон Џонсон понудио грчком амбасадору рјешење за спор између Грчке и Турске у вези са Кипром, амбасадор је протестовао, рекавши да је рјешење неприхватљиво за грчки парламент и устав. Три године касније, 1967. године, војни удар срушио је слободно изабрану владу Андреаса Папандреуа, а водио га је Цијин намјештеник и бивши нациста Георгиос Пападопулос. Петнаест година био је на Цијином

платном списку, а за вријеме Другог свјетског рата, био је капетан у нацистичким батаљонима безбједности, чија је главна сврха била хватање чланова грчког Покрета отпора. За вријеме првог мјесеца Пападополусове власти, 8.000 такозваних „ љевичара“ мучено је и затворено.

Грчка је избачена из Европске комисије за људска права, али је наставила да прима америчку помоћ. Грчка је, за узврат, дозволила Американцима да размјесте војне базе на њеној територији. Пападопулос је смјењен 1974. године када је изведен на суд због повреде људских права.

Генерал Аугусто Пиноче

(Предсједник Чилеа 1974-1990)

Социјалистички предсједник Чилеа Салвадор Аљенде убијен је 1973. године, приликом крвавог државног удара којим је управљала ЦИА и ИТТ (америчка телекомуникациона компанија). Власт је преузео генерал Аугусто Пиночео и увео војну диктатуру. Током владавине војне хунте у Чилеу је убијено преко 3.000 људи, а око 30.000 је затварано и мучено. Упркос томе, влада САД је наставила подржавати Пиночеа међународним зајмовима. Против Пиночеа је у вријеме његове смрти 2006. било подигнуто преко 300 оптужби за кршења људских права и проневјера.

Салот Сар, Мин Хаи или Пол Пот

(Вођа Црвених Кмера, генерални секретар Камбоџе 1963-1979, предсједник владе Демократске Камбоџе 1975-1979)

Америчко бомбардовање Камбоџе од 1969. до 1972. године, оставило је за собом 600.000 мртвих цивила, милионе избјеглица, а камбоџанску привреду и културу у рушевинама. Народ је окривио САД и марионетски режим Лон Нола за разарење и придружио се герилској војсци Црвених Кмера, коју је водио Пол Пот и која је на крају побиједила Лон Неса и преузела власт у априлу 1975. године. Током периода своје власти, Пол Пот је

наметнуо земљи верзију аграрне колективизације, приморавши становнике градова да се преселе на села и раде на колективним фармама. Око два милиона људи страдало је због принудног рада. Терор је престао када је Вијетнам 1979. године истерао Црвене Кмере из Камбоџе. Тада на сцену ступају САД и предузимају кораке да се Црвени Кмери сачувају као паритетна снага Вијетнамцима. Преко међународних агенција слали су помоћ у храни и наоружању Кмерима, који су били побјегли на Тајланд.

Антонио де Оливеира Салазар

(Предсједник владе Португала 1932-1968)

Обожавао је Хитлера и Мусолинија, али након што су побјеђени, придружио се савезницима и постао активан и ангажован члан НАТО-а. Његова тајна полиција ПИДЕ била је слична Гестапу, отворени су концентрациони логори за „непријатеље државе“ у којима су људи мучени и убијани. Све активности синдиката су биле забрањене, а Португал је била једна од најнеразвијенијих земаља у Европи. Такође су били и последње упориште европског колонијализма не желећи да се одрекну својих колонија у Источном Тимору, Португалској Гвајани, Анголи и Мозамбику. САД је отворено подржавао Салазара и његова колонијална схватања због стратешке важности војних база попут оне у португалским Азорима. Салазар је умро 1974. године.

Анастасио Сомоза, старији и млађи

(Предсједници Никарагве, старији 1936-1944 и 1950-1956, млађи 1967-1972 и 1974-1979)

Амерички маринци су извршили инвазију на Никарагву 1912. године, и тамо остали до 1933. године, борећи се безуспјешно против револуционара под вођством Аугуста Сандина. Створили су никарагванску Националну гарду и поставили на власт Анастасија Сомозу Гарсију. Сомоза убија Сандина у атентату и преузима власт у земљи. Проводи терор у којем страда велики број људи. Предсједник Френклин Рузвелт даје Сомози безграничну подршку и каже: „Сомоза може бити хуља, али он је наша хуља“. Корупција, мучења и убиства дисидената настављају се током владавине двије генерације Сомоза. Пошто су старијег Сомозу убили на улици 1956. године, његов син преузима власт у Никарагви и наставља тамо гдје је његов отац стао. Сомозе су опљачкали Никарагву и

постали милионери. Млађи Сомоза зарађивао је годишње 12 милиона долара купујући крв свога народа и продавајући је у иностранство по 300% вишој цијени. Такође је украо помоћ коју је Никарагва добила после катастрофалног земљотреса 1972. године. Срушен је 1979, године од Сандиниста, побуњеника који су добили име по револуционарном хероју којег је убио његов отац.

Генерал Сухарто

(Предсједник Индонезије 1967-1998)

Индонезија је тоталитарна држаава, а њен неоспорни владар више од 20 година, био је генерал Сухарто, један је од најбруталнијих диктатора у историји. На власт је дошао 1965. године, ударом који је организовала ЦИА. Одлучио је да Индонезију очисти од комуниста и са својим генералим спровео крвожедну чистку коју је надгледала ЦИА. Читава становништва градова и села била су стјерана на одређене локације и масакрирана. Уз пола милиона људи који су били убијени након удара, још их је 750.000 било ухапшено и мучено. На крају, један милион људи умро је у једном од најдивљачкијих масовних крвопролића модерне политичке историје. До дана данашњег, САД наставља да обучава и наоружава индонезијску војску најновијом опремом високе технологије. Сухарто се повукао 1999. године, након масовних јавних протеста.

Мухамед Зиа Ул-Хак

(Предсједник Пакистана 1977-1988)

Дроге су биле непознате у Пакистану 1979. године када је генерал Мухамед Зиа Ул-Хак прогласио пријеки суд и извршио смртну казну над својим на изборима изабраним предходником Зулфикаром Али Бутом, али до 1984. године у Пакистану се производило око 70% од укупне свјетске производње хероина. Упркос томе, САД, које су водиле главну кампању у борби против трговине дрогама, нису биле вољне да предузму акцију и хапшења, прије свега да не би довели у неприлику владу која им је била савезник. Бивши секретар ванјских послова Хенри Кисинџер назвао је Пакистан „државом прве борбене линије“, која брани „слободне људе“. И поред затварања и мучења дисидената, Пакистан је под Ул-Хаком био највећи прималац америчке помоћи, добивши преко три билиона

Сви амерички диктатори

Пише: Раденко Тошић
понедељак, 04 јануар 2010 17:18

долара 1982. године, од чега је преко пола било за оружје. Зиа је на крају укинуо пријеки суд и заказао опште изборе 1985. године. Погинуо је у мистериозном паду авиона 1988. године.